

عکس / سوغات ناصرالدین شاه

۱۴ اسفند ۱۳۹۳ ساعت ۱۸:۲۹

واگن اسبی یکی از وسایل پیشرفته نقلیه در عصر قاجار بود که ناصرالدین شاه در آخرین سفرش به فرنگ آن را برای مردم تهران به کشور آورد.

ناصرالدین شاه در جریان آخرین سفر خود به فرنگ در سال ۱۳۰۶ هجری با دیدن ترافیک شهری فرنگیان و استفاده آنان از واگن‌هایی در داخل شهر که به جای ماشین بخار از اسب برای کشیدن آن استفاده می‌شد به فکر وارد کردن این وسیله نقلیه عمومی در تهران افتاد.

او پس از بازگشت از فرنگ قرارداد تاسیس واگن اسبی تهران با یک شرکت بلژیکی بست و آن شرکت نیز در اندک زمانی با انتقال ریل‌ها و واگن‌های آن به ایران اولین وسائل نقلیه مدرن شهری را به کشور آورد. این واگن‌ها روی ریل‌هایی به عرض کمتر از یک متر که بر سطح زمین نصب شده بود با دو تا چهار اسب (بسته به شیب خیابان‌ها) کشیده می‌شد و تقریباً اکثر خیابان‌های مهم تهران را در می‌نوردید.

هر واگن سه کوبه مجزا داشت. کوبه اصلی با جدار و حفاظ مخصوص به خانم‌ها تعلق داشت و دو کوبه طرفین که بدون جدار، ولی مسقف بود اختصاص به آقایان داشت.

مرکز کمپانی ابتدا در خیابان باغ‌وحش و سپس اکباتان بود. در آنجا ایستگاهی جهت واگن‌ها و طویله اسبان دایر کرده بودند و هر روز واگن‌ها را از ایستگاه خارج کرده به میدان توپخانه می‌آوردند و پس از سوار کردن مسافر هر واگن به سمت ایستگاه و خط اصلی خود می‌رفت.

خدمه این وسیله سه نفر بودند؛ یک واگنچی، یک بلیت فروش و یک آژان که واگن را از شر مزاحمین به نوامیس و ارادل و اوباش حفظ می‌کرد.

واگن به حدی آهسته می‌رفت که در حال حرکت نیز می‌توانست مسافران را سوار یا پیاده کند. در واقع می‌توان گفت واگن هیچ‌گاه از حرکت باز نمی‌ایستاد و ایستگاهی نداشت.

در زمستان‌ها که زمین به علت گل بودن معابر یخ می‌زد، گاه واگن از خط خارج می‌شد که با کمک مسافران مجدداً بر روی ریل منتقل می‌شد و به راه خود ادامه می‌داد. عکس زیر که تاریخ آن به درستی معلوم نیست احتمالاً مربوط به عهد ناصری و یکی از واگن‌های سطح شهر تهران است.

منبع: فرارو

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/29732/شاه-ناصرالدین-سوغات-عکس>